

Roman

Poština plačana v gotovini Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/4 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12.

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 15. III. 1930 Leto II. - Štev. 11

VSEBINA: P. R.: NEZAKONSKA MATI, roman iz naših dni. — NAŠ NOVI ROMAN. — Ludvig Biro: JAZ, novela. — Marica V.: V BOLNICI („Najstrašnejši trenutek mojega življenja“). — H. Hilgendorff: KONZULOVA SKRIVNOST, kriminalni roman. — Dan Bergman: POVIŠANJE PLAČE, črtica. — PISANE ZGODBICE. — SALE. — KUHINJA IN DOM. — KAJ OBETA KINO.

NEZAKONSKA MATI

Roman iz naših dni

Napisal P. R.

Prejšnja vsebina:

K Miri, ženi tovarnarja Andreja Lokarja v Zabregu, je skrivaj prišel Ciril Samec, njen bivši zaročenec, da jo poslednjikrat vidi... Tovarnar ga bežečega obstrelji in opazi Miro, ko vrže za rjim poljub. Andrejeva sestrična, sirota Ljuba, vzame krivdo nase. Lokar jo zatoži ženinu, kapetanu Milanu Stankoviču, da se mu je izneverila. Zavržena po Milanu, z otrokom pod srcem, pobegne Ljuba v Ljubljano. Mira od gorja zblazni. Čez nekaj mesecev Ljuba obupa in se zastrupi. Mladi dr. Lipar jo reši; ko Ljuba povije sinka s krivo nožico, jo tolaži, da se bo popravil, ter prevzame trud in troške za zdravljenje. Zaljubljen se je vanjo, a ona ve, da ne bo Milana nikoli pozabila. Da bi prihranila dobrotniku muke, se loči od sinka in postane strežnica v vojni bolnici. V Makedoniji so namreč izbruhnili veliki boji s komitskimi tolpmi. Enemu izmed naših polkov je pridržen tudi Milan, ki dobi v boju strel v glavo. V bolnici po naključju dozna da je Ljuba nedolžna in da je kriva Mira...

Usmiljenka mu pove, da se bo Ljuba na potu v Niš ustavila v bolnici. Ko transport prispe, govori Milan z Ljubo in jo skesano prosi oprostjenja. Prepozno; že v Ljubljani se je zaobljubila, da usliši dr. Liparja in postane njegova žena, če ji ozdravi otroka.

Ko se po dolgi odsotnosti Ljuba vrne v Ljubljano, je njena prva pot k dr. Liparju, da vidi Stanka, ki ga je bil mladi zdravnik med tem popolnoma ozdravil. Čeprav ne more pozabiti Milana, je vendar trdno odločena, da izpolni svojo obljubo. Dr. Lipar ji ponudi stanovanje, ki ga je zanjo najel in opremil pod Rožnikom. — Nekaj tednov nato se vrne v Ljubljano tudi Milan Stankovič. Slučajno zve, kje stanuje Ljuba. To-

da z njo se ne sme sestati. Samo svojega otroka bi rad videl. Zato se odpravi pod Rožnik, meneč, da Ljube ni doma — in se sreča z njo. Kmalu nato pride tja tudi dr. Lipar. Usmiljenka mu je bila izdala Ljubino skrivnost in njeno žrtev. Izprva ji ni hotel verjeti; ni si mogel misliti, da ga Ljuba ne bi ljubila. Videč, da je to grenka resnica, se ne pomišlja več: na videz vesel, a z ubitim srcem ji vrne besedo.

Profesor Magister, ki je bil odkril nov način zdravljenja umobolnih, povabi dr. Liparja k sebi, da mu razkaže svoje bolnike. Pri tej priliki opazi dr. Lipar med bolniki Miro, tovarnarjevo ženo, ki je še zmerom blazna. Profesor Magister bi imel upanje, da jo ozdravi, če najde ljudi, ki so igrali vlogo v njeni tragediji. Ponovili bi pred njo tisti usodni prizor in njo bi to tako pretreslo, da bi se ji vrnil um. Dr. Lipar pove Magistru, da pozna eno izmed tistih oseb: Gospo Slavčevo, Cesta na Rožnik...

Stotnik Milan Stankovič zve, da je Lovrič, s katerim se je skupaj boril v Makedoniji, Ciril Samec, ki je bil usodnega večera pri Miri...

„Tajnik profesorja Magistra mi je izdal tajnost, kako misli zdravnik nesrečnico odzdraviti. Profesor Magister je hotel dognati, v kakšnih okoliščinah je gospa Lokarjeva zblaznela. To se mu je tudi posrečilo in zdaj je prepričan, da jo lahko reši. Dolgo vas je iskal, a zaman; izginili ste brez sledu.“

„Iskal me je?“

„Tudi jaz sem vas iskal in... našel. Ne čudite se temu. Dovolj vzrokov sem imel. Žena, ki je takrat vzela Mirino krivdo nase... je bila moja zaročenka... Ko sem vas pobral na cesti iz Zabrega, še nisem vedel, kaj se je zgodilo v tovarnarjevi hiši. Potem ste se zdravili v tem hotelu. Ko ste ozdraveli, ste se odpeljali na jug... Zdaj vem, da ste iskali smrt, ki pa vas ni marala. Morda vam je usoda namenila kaj drugega... Morda vas še čaka sreča? Tudi jaz sem trpel, obupaval in iskal smrt — danes sem srečen...“

„Jaz ne bom nikdar,“ je grenko menil Samec.

„Zakaj obupujete? Če Mira ozdravi... se bo njen mož...“

Stankovič ni dogovoril. Spomnil se je Lokarjevih besed: „Če Mira ozdravi, se ločim od nje! Ali bi bilo prav, da to izda Cirilu Samecu?“

„Zakaj ste umolknili, gospod stotnik?“ je silil vanj Ciril Samec. „Nekaj ste hoteli reči!“

„Nič, nič... nič posebnega,“ je hlastno odgovoril Stankovič. „Do svidenja, gospod Samec, kmalu se vidiva!“

XIV

ALI BO MIRA OZDRAVELA?

„Ali bom našel vse osebe, ki jih že tako dolgo zaman iščem?“ se je vprašal profesor Magister po Liparjevem odhodu. „Zdaj vem, kje stanuje mlada mati, ki je vzela nase krivdo tovarnarjeve žene. Če odkrijem še izginulega ljubimca...“

Pol ure kasneje ga vidimo na poti pod Rožnik.

Ljuba se je zelo čudila, ko ji je hišnica povedala, da želi neznan gospod z njo govoriti. Saj razen Milana, Andreja in mladega zdravnika nihče ni vedel za njen naslov!

Posetnik se ji je predstavil za profesorja Magistra in mlada mati ga je odvedla v salon. Povedal ji je, da prihaja zaradi Mire.

„Ali bo ozdravela?“ ga je hlastno prekinila Ljuba.

„Upam,“ je odvrnil profesor. Povedal ji je, da hoče preizkusiti na Miri svojo novo metodo. Prosil jo je, naj bi mu pomagala z nekaterimi pojasnili.

„Zakaj ne, če je v moji moči, je dejala Ljuba. „Kar vprašajte...“

„Toda nekatera vprašanja utegnejo biti malce, hm...“

„Tudi nanje vam odgovorim...“

„Kolikor vem,“ je začel profesor, „je bil vzrok Mirine blaznosti dogodek, ki se je odigral neko noč v tovarnarjevi hiši... Gospa Mira je imela v sobi ljubimca in vi ste vzeli nase njeno krivdo. Ali je tako?“

„Res je...“

„Zdaj bi vas prosil, da mi poveste, kaj se je potem zgodilo. Takoj po tistem dogodku gospa Mira ni zblaznela. Neposredni povod je

moralo biti nekaj drugega, kar mi še ni znano...“

Ljuba ni smela molčati. Razpovedala je profesorju vse, kar je vedela.

„Zdaj mi je marsikaj jasno, česar si preje nisem mogel razlagati,“ je rekel profesor in se ji zahvalil. „V splošnem pa so bile moje domneve pravilne. Dobiti moram še ljubimca, ki je izginil brez sledu. Če mi bo sreča naklonjena, ga najdem, kakor sem našel vas...“

„Kdo vam je izdal moj naslov?“ ga je radovedno vprašala Ljuba.

„Pričakoval sem to vprašanje,“ se je nasmehnil profesor Magister. „Moje priznanje; dobro ste se skrili. Če mi ne bi bil pomagal slučaj, bi še danes ne vedel, kje ste. Dolgo sem vas iskal, gospodična. Slutil sem, da morate biti v Ljubljani, nisem pa vedel, da se skrivate pod tujim imenom. — Predvčerajšnjim sem nekemu tovarišu pripovedoval o boleznih gospe Mire. Povedal sem mu tudi, da vas že dolgo zaman iščem. A kdo popiše moje presenečenje, ko mi pove, da vas pozna.“

„Ta tovariš je bil doktor Lipar, kaj ne?“

„Da, gospodična. Zdaj pa moram iti, ker me čaka še mnogo dela. Prosil bi vas pa, da se javite v mojem sanatoriju, če bi vas potreboval. Obvestim vas pismeno. Do svidenja!“

Spoštljivo se je priklonil in odšel.

Star pregovor pravi, da vesela vest nikoli ne pride sama.

Dva dni po obisku pri Ljubi je profesorju Magistru tajnik javil obisk.

„Naj vstopi!“

V sobo je stopil mlad, črno oblečen gospod. Profesor ga je premeril od nog do glave, vendar se ni mogel spomniti, da bi ga bil že kdaj videl. Ponudil mu je stol in ga vprašal, česa želi.

„Čul sem, da me že dolgo iščete, gospod profesor,“ je začel neznanec. „Morda zdaj veste, kdo sem?“

„Ciril Samec?“

Profesor se je komaj premagal, da ni toli dolgo iskanega neznanca objel.

„Da, Ciril Samec. Zvedel sem, da upate z mojo pomočjo ozdraviti gospo Lokarjevo, in moja dolžnost je, da vam pomagam.“

Profesor se je kmalu opomogel od prvega razburjenja. Povedal je gostu, kako misli ozdraviti nesrečno ženo.

Ciril ga je mirno poslušal, le od časa do časa mu je šnila rdečica v obraz in v očeh so se mu zalesketale solze.

„Kdaj me boste potrebovali, gospod doktor?“

„Kmalu. Ali ste zdaj v Ljubljani?“

„Da, a le za nekaj dni. Pripravljen sem bil že na odhod, ko sem zvedel, da me iščete.“

„Kam se odpravljate?“

„V tujino. V vročem Alžirju ali Maroku se nadejam miru. Prijavil sem se k tujski legiji in v nekaj dneh odpotujem.“

„Treba se bo požuriti,“ je pomislil profesor. „Ali lahko ostanete še teden dni v Ljubljani?“

„Ostanem.“

„To je skrajni rok. Upam, da se mi poskus že prej posreči. Samo nečesa bi vas še prosil. Povejte mi odkrito, ali vas je gospa Lokarjeva ljubila že pred-poroko?“

„Da,“ je tiho odvrnil legijonar.

„Tudi to sem vedel...“ se je nasmehnil profesor.

„Kako ste mogli vedeti? Kdo vam je povedal?“

„Nihče, toda... zdravnik sem in zdravnikova dolžnost je uganiti, česar ne more zvedeti.“

Ciril je umolknil in mu pogledal v oči.

„Gospod doktor...“

„Kaj je?“

„Povejte mi... povejte, ali je gospa Lokarjeva pri vas?“

„Da, že dolgo.“

„Ali je njen mož kdaj obišče?“

„Časih... Zdaj ga že dolgo ni bilo...“

„Ali Mira... Ali gospa Lokarjeva zelo trpi?“

„Ne... Saj se niti ne zaveda, da živi...“

„Toda... če ozdravi... potem bo trpela toliko bolj... Ali ni bolje, da ostane tako kakor je...?“

Doktor mu ni odgovoril. Stopil je k oknu in se zagledal na vrt. Čez nekaj časa je poklical nesrečnega vojnika.

„Poglejte!“

Tam doli pod oknom je videl mlado ženo. Lepa je bila. Dolgi svetli lasje so se ji lesketali

v solncu, njen obraz pa je bil tako žalosten, tako otožen...

Ciril Samec se je moral nasloniti na okno, da ni omahnil. Zameglilo se mu je pred očmi in z boleznim glasom je dahnil edino besedico:

„Mira...!“

Njegovi prsti so se krčevito prijeli za zastor in njegov pogled se ni mogel odtrgati od žene, ki je bila tam doli pod oknom. Če bi smel zdaj stopiti k njej in ji reči:

„Mira... tukaj sem...“

Kakor bi bila mlada žena zaslutila, kaj se dogaja v zdravnikovi sobi, je pogledala proti oknu, toda videla ni ničesar več. Profesor je bil zagrnil zaveso in rekel presenečenemu Samcu:

„Zdaj vas še ne sme videti. Prezgodaj je še.“ In z resnim glasom je dodal:

„Gospod Samec, če hočete, bo ta žena v treh ali štirih dneh zdrava...“

Takrat so se odprla vrata. V sobo je stopil tajnik.

„Česa želite?“ ga je vprašal profesor.

„Črnila mi je zmanjkalo.“

„Vzemite moje...“

Profesor je vedel, da je bil to samo izgovor. Vendar mu ni niti prišlo na misel, da bi bil tajnik po naročilu tovarnarja Lokarja prisluškoval razgovoru... Niti slutil ni, da je Lokar obveščen o vsem, kar se pripravlja v njegovem sanatoriju.

A tudi, če bi bil vedel... Saj mora tovarnar itak prej ali slej zvedeti resnico.

Profesor je opazil, kako silen vtis je napravila Mira na mladega moža. Še zdaj je strmel v okno, ki pa se ni hotelo več odpreti in mu pokazati ljubljeno ženo. Položil mu je roko na ramo in še enkrat rekel:

„Ali hočete...?“

„Da...“ je tiho odvrnil Ciril, „... toda pod pogojem...“

„Sprejemem ga!“

... da po končanem poizkusu lahko takoj izginem...“

Zdaj šele je profesor Magister spoznal njegovo velikodušnost in njegovo neizmerno ljube-

Vljudno Vas opozarjamo na opombo na koncu današnjega nadaljevanja romana „Konzulova skrivnost“.

bezen do uboge Mire. Segel mu je v roko in mu ganjen rekel:

„Velja...“

XV

POIZKUS

Pozorišče je bilo pripravljeno.

Po Ljubinih navodilih so Magistrovi sluzabniki preuredili eno izmed sob sanatorija tako, kakor je bila opremljena soba v Lokarjevi hiši, kjer sta se našla Mira in Ciril Samec.

Doktor je že dva dni pripravljajl Miro na ta poslednji poskus. V ordinacijski sobi, kjer je imel vse polno raznih aparatov, je poizkušal na njej učinke električnega toka.

Ko je ob štirih popoldne prišel profesor domov, so mu povedali, da Mira spi.

„Ali je kaj jokala in kričala?“ je vprašal sestro, ki ji je stregla.

„Ne. Bila je nenavadno mirna...“

„Še en poizkus z elektriko, potem lahko pričnemo, „si je dejal profesor in ukazal sestri, naj Miro zbudi in privede v ordinacijsko sobo.

Preden je odšel, je še naročil tajniku:

„Ob šestih naj bo vse pripravljeno!“

Prišel je večer.

Na hodniku pred sobo, kjer se je imel izvršiti poizkus, je bilo zbranih več naših znancev. Profesor jim je dajal poslednja navodila.

Milan in Ljuba sta stala pri vhodu v sobo in ga poslušala. Zavedala sta se važnosti trenutka. Ciril Samec pa je sedel na klopi in skrival obraz v dlani. Njegovo srce je bilo mrtvo.

Kaj mu še ostane v življenju? Samo nečesa si je želel: da bi bilo čim prej konec zdravnikovega poizkusa, da bi lahko izginil od tod, kjer ga je čakalo samo gorje in trpljenje.

Da, izginil bo in Mira ga ne bo več videla. Prihranil ji bo nadaljnje muke, saj je dovolj trpela...

Tedaj ga je zdravnikov glas prebudil iz žalostnega razmišljanja. Stari „čudodelnik“, kakor so mu rekli ljudje, je jel razdeljevati vloge.

„Vidva, gospodična Ljuba in gospod Stankovič, bosta že v sobi, ko usmiljenka privede Miro.“ Odvedel ju je v sobo.

Ko sta bila Milan in Ljuba na svojem mestu, je profesor prijel Cirila za roko in šel z njim na vrt.

„Vi počakate tu pod oknom,“ mu je dejal. „Okno bo odprto. Ko začujete, da se vrata v sobo odpro, bodite pripravljeni.“

Odšel je. Ciril se je naslonil na zid.

Mira je bila spet v svoji sobi. Eter, ki ji ga je pravkar vbrizgnil profesor, je napel njene živce do skrajnosti. Hodila je po sobi, se dotikala predmetov, ki so ji prišli pod roko, in mrmrala nerazumljive besede.

„Moj Bog, kako trpi!“ si je rekla usmiljenka. Stopila je k njej in jo hotela odvesti, toda Mira se ji je iztrgala z rok. Kaj naj stori? Poklicala je zdravnika in mu povedala, da se nesrečnica upira.

Profesor je Miro samo pogledal in že je bila krotka ko jagnje.

Prijel jo je za roko. Nesrečnica je zaprla oči in šla brez ugovora z njim.

Ko je pogledala okoli sebe, je stala v sobi. Čudni, davni spomini so se ji obudili v duši. Dva človeka je videla zraven sebe — kje ju je videla, kdaj je že čula ta nekam znana glasova?

„Jaz sem Ljuba... Ali me ne poznaš?“

„Jaz sem poročnik Milan Stankovič. Ali se me ne spominjate?“

Ljuba... Milan Stankovič... Ti dve imeni je že čula... kdaj?... kje?... Tako daleč je bilo vse to...

„Jaz sem, Ljuba...“

„Jaz sem, poročnik Milan Stankovič...“

Potne srage so ji pokrile čelo. Zrenice so se ji razširile.

Tedaj je pristopil profesor in ji pogledal v oči. Prijel jo je za roko in jo odvedel k oknu. Zastor se je odgrnil.

Mira je odskočila. Njen pogled se je ustavil na možu, ki se je pravkar pojavil v sobi. Kdo je ta človek?

„Mira... jaz sem... Ciril... imej usmiljenje z menoj... odpusti mi... Mira...!“

Pri njenih nogah je klečal nekdo. Nekdo... Kdo?... Oooo...

Vztrepetala je... kri ji je zalila obraz... vzkriknila je in se zgrudila kakor podsekana jelka.

Mira je ležala v svoji sobi. Ob njenem zglavju je stal profesor, pri vnožju pa je sedela sestra - strežnica. Tih je bilo v sobi.

Doktor Magister je bil prepričan, da se je njegov poizkus posrečil. Zdaj je čakal, da se Mira prebudi iz nezavesti. V sosednji sobi so čakali Ljuba, Milan in Ciril Samec...

Zdajci je profesor Magister opazil, da se je Mirin obraz rahlo pobarval. Njene ustnice so se zganile in počasi so se ji odprle oči.

Pogled ji je splaval po sobi. Obstal je na možu v dolgi beli halji.

Kje je? Kako je prišla v to veliko belo sobo, kjer ji je vse tuje?

Počasi se ji je obujal spomin. Ali ni bila že dolgo v tej sobi? Tako dolgo...

Profesor jo je ogovoril. Tako od daleč, se ji je zdelo, prihaja njegov glas...

„Ne bojte se, gospa!... Bili ste bolni, dolgo, dolgo, a zdaj ste spet zdravi...“

Segla si je z roko po čelu, kakor bi hotela pregnati vse misli, ki so ji vstajale. In tedaj se je nečesa spomnila.

„Ciril...“ je šepnila.

Doktor se je zmagoslavno nasmehnil. Zdaj je šele vedel, da se je Miri vrnil razum.

„Poslušajte me, gospa... Vse je dobro...“

„Ali sem bila hudo bolna?“ je z muko izpregovorila.

„Da, hudo...“

„Dolgo...?“

„Zelo dolgo...“

„Kje sem...?“

„V mojem sanatoriju v Ljubljani.“

Streslo jo je.

„Kaj mi je bilo?“ je šepnila in si skušala obuditi spomin. „O, zdaj vem... zvrtilo se mi je... pala sem... Kje so moji prijatelji... Milan... Ljuba... in Ciril... Ciril...?“

„Videli jih boste, gospa...“

„Ali jih že nisem videla... danes...?“

Vztrepetala je.

„Nikar ne obujajte žalostnih spominov,“ jo je miril profesor. „Če boste jutri dovolj močni, zveste vse. A zdaj morate počivati...“

Pogledal ji je v oči in ji položil roko na čelo. Nekaj trenutkov nato je Mira zaspala.

Profesor je ukazal usmiljenki, naj pazi nanjo, in se vrnil v sobo, kjer so ga naši znanci pričakovali.

Opazili so njegovo vedro čelo in njegov nasmejani obraz. Profesorjev poizkus se je posrečil!

„Mira?...“

„Vse je dobro!“

Tedaj je Ciril Samec vstal, stopil k profesorju in mu segel v roko.

„Gospod doktor... hvala vam... zdaj pojdem v miru.“

„Pojdite... Bolje je tako... Tudi jaz sem vam dolžan hvalo. Vi ste rešili gospo Lokarjevo, ne jaz...“

Nesrečni legijonar je odkimal z glavo. Obrnil se je k Milanu, da vzame še od njega slovo.

„Zbogom, gospod stotnik.“

„Zakaj že proč? Počakajte še malo!“

„Dovolj sem čakal in trpel...“ je žalostno odvrnil Ciril Samec. Priklonil se je Ljubi in odšel.

„Nikdar več jih ne bom videl,“ si je rekel. Neki glas pa mu je zašepetal:

„Še jih boš videl... in srečen boš, kakor so oni...“

Pol ure nato je bil profesorjev tajnik na pošti. Napisal je brzojavko za Lokarja in mu sporočil, da je njegova žena ozdravela.

ZAKAJ ne sme mladi višavski graščak ljubiti lepe Danice?

KAKŠNA zlovešča skrivnost obdaja višavskega graščaka?

KDO vodi tajinstveno usodo mladih zaljubljenecv?

KDAJ dobite odgovore na vsa ta vprašanja?

V prihodnji številki „Romana“, ki začne pričakovati nov velezanimiv ljubavni roman

V OBJEMU TEME

Vsaka nadaljna beseda o našem novem romanu bi bila odveč. Kdor je čital „Nezakonsko mater“, ki se bliža koncu, ve, da smo pri izbiri svojih romanov vestni in izbirčni — ve, da so nam želje naših čitateljev prvi in najvišji zakon.

V OBJEMU TEME

je roman, kakršnega še niste čitali! Zato glejte, da ne zamudite začetka! Opozorite nanj svoje prijatelje in znance!

Ludvig Biro:

Jaz

Prišel sem še ravno prav. Komaj sem v pičlo zasedenem brzem vlaku dobil prazen oddelek in odložil ročno prtljago, ko je že zabrlizgal žvižg — znamenje za odhod. Zdajci, prav v poslednjem trenutku, plane v kupé nosač in vrže v mrežo eleganten ročni kovčeg. Pogledam skozi okno. Nosač je bil skočil na tla in je vneto dajal znamenja nekemu gospodu v kockastem potnem plašču z zavihanim ovratnikom, ki je lepo počasi prihajal po peronu. Vlak se je sunkoma zganil in gospod je vstopil.

V dveh že še pojde, preudarim in naglo zasedem pol kupeja. Vrata se odpro, vstanem in se obrnem. Stojiva si nasproti. Tujec je bil odvihal ovratnik in se odkril. Zasrepel sem se vanj. Kakor bi se mi bil duh prikazal. Začutil sem, da mi je vsa kri izginila z obraza. Zakaj? Kdo je došlec? Ali sem jaz, ki sem pravkar v kupeju pripravljaval sedež in si ga urejal za udobno ležanje, ali pa sem oni, ki je bil ta trenutek vstopil in je zdaj stal nasproti odrevenelemu človeku? — —

Ta človek v dolgem kockastem plašču — to sem vendar jaz! Ta ostri nos, ti plavi lasje s prečo na levi, te oči, usta, vsa postava — ali je to moja zrealna slika, moja senca, ali imam privide? — Ali me varajo razdraženi živci? — Toda on, ki mi stoji nasproti, se zdajci zgane. Tudi on je bled, tudi njemu trzajo ustnice, vendar se ume obvladati; brez besede se spu-
sti na klop.

Vlak je zdaj drevil z vso hitrostjo. Noč je bila nastopila, z grozo sva se spogledala. V tistem trenutku sem brezpogojno verjel v čudež, v nadzemeljske sile, v čarovništvo in vdan v usodo sem pričakoval, kaj še pride.

Tedaj se je oni zganil, kakor da bi se hotel nečesa otresti. Iz stisnjenega grla se mu je izvila prva beseda.

„Gospod, oprostite mi vsiljivost, jaz... lord Henry Torcy je moje ime.“

Njegov glas je bil mojemu neverjetno podoben. Toda zdaj je bilo konec moje odrevenelosti, misterija je nestalo. Ne, to ni bila nikaka čarovnija. Bil je samo nenavaden, fantastičen, senzacionalen primer dvojništva.

Povedal sem svoje ime in dodal, da bi se mi zelo čudno zdelo, če bi se še dalje takonemo gledala. Nasmehnil se je. Ta nasmeh mi je bil prijetno znan, v istem trenutku sem se domislil, da je to moj nasmeh. Prišla sva v pogovor, lord se je otajal in se je spustil v veder in ljubezniv pomenek.

„Nu, to ni nič nenavadnega. Izbral sem si obleko po angleškem kroju in tudi blago je iz Londona.“

Spet se je nasmehnil.

„Na Dunaju me pričakujeta mati in nevesta. Zamenjali naju bosta.“

„Nu, mati in nevesta se ne bosta dali prenotiti.“

„Zakaj ne?“ je živahno odvrnil. „Preveč sva si slična, tudi po postavi. Ali smem vprašati, koliko vam je let?“

„Sedem in dvajset.“

„Prav toliko kakor meni.“

Zamišljeno se je zagledal pred se in zmajal z glavo.

„Rekli so mi, da sem na las podoben svojemu dedu Thomasu Broku, zmagovalcu pri Gibraltarju. Morda je vaša rodbina angleškega izvora?“

„Ne,“ sem odgovoril, „moj oče, ded in praded so bili kmetje. Moja mati je kmetica, ki vse svoje življenje še ni prišla iz male vasice ob Tisi. Morda sem v dolgih stoletjih prvi svojega rodu, ki sem stopil čez meje svoje domovine.“

„Nerazumljivo! Nerazumljivo!“

Bil je videti utrujen in se je kmalu poslovil; najel si je bil prostor v spalnem vozu. Ostal sem sam in sem se zleknil. Toda na spanje ni bilo misliti. Moje vznemirjenje se je bilo že davno umaknilo globoki pobitosti.

Zakaj on — zakaj ne jaz? Črto za črto, potezo za potezo sva slična drug drugemu, in vendar sem jaz gladen siromak, ki sem si s trudom in delom zgradil eksistenco in si z grenko prisluženim denarjem ter priberačnim prostim voznim listkom priboril svoje prvo večje potovanje, med tem ko on, lord, hodi po svetu kot ponosen osvojevalec. Zakaj meni siva vsakdanjost in njemu ves sijaj življenja? — — —

Truden in z grenkim občutkom sem poskusil zaspati, vendar sem se gotovo še vso

uro premetaval na klopi, dokler se mi niso v enolično monotonem ropotu vlaka zaprle oči. — — —

Iz globoke tišine onemoglega spanca me je vrglo peklensko pokanje in oglušujoč ropot... Še enkrat je počilo, zasikalo in ostro in škripajoče zaprasketalo, a potlej... Neznanska sila me je iztrgala iz polsna in me vrgla kakor kos lesa ob steno. Zadel sem z glavo v železno palico mreže za prtljago in se onesvestil.

Zbudil me je ostrí jutranji zrak. Ležal sem na nosilnici in vse okoli mene je bilo v mrzličnem vrvenju. Hotel sem se vzravhati in tedaj je že prihitel k meni neki gospod v belem plašču.

„Le mir! Nič ni hudega!“

„Kaj se je zgodilo?“ sem vprašal.

„Brzi vlak je zavozil v tovorni vlak. Dobili ste udarec po glavi, ki pa ni nevaren. Čez teden dni bo dobro. A zdaj moram naprej k drugim.“

Odhitel je. Sele tedaj sem opazil, da mi je glava obvezana. Sleherna kretnja mi je povzročila hude bolečine. Oprezno sem se ozrl naokoli: zraven mene so operirali hučo ranjenega potnika. Postalo mi je slabo. Mimo je prišel neki železničar, poklical sem ga in prosil, naj me spravi drugam. Poklical je tovariša in oba sta me odnesla stran.

In tedaj sem zvedel vse. Bila je velika železniška katastrofa. Lokomotiva, spalni voz in oba naslednja vagona so se popolnoma razbili. Dvajset mrtvih, še mnogo več ranjenih. Čez uro pride pomožni vlak in oni, ki niso dobili hujših poškodb, bodo vožnjo lahko nadaljevali.

Prosil sem za cigareto. Solnce je sijalo, apatično sem se zastrmel v svetlobo. Tako sem bil onemogel, da nisem mogel jasno misliti. Niti to, da sem bil rešen, me ni razveselilo. Edino, kar sem čutil: cigareta je bila dobra. Tudi pozneje, ko se je vlak že pripravljaj na odhod in so me položili v voz, nisem bil zmožen jasne misli. Vagon je bil poln prestrašenih in onesvestlih ljudi, prava bolnišnica na kolesih. Nagnil sem glavo in zaprl oči. —

Vlak je drevil v beli dan — kmalu mora biti konec vožnje. Zdaj je šlo že počasneje, zavozili smo v lopo. Vlak se je ustavil.

Zamolcklo mrmranje, peron ves črn od ljudi. Vsi ti nekoga pričakujejo, vsi ti upajo.

Vstal sem in oprt na bolniškega strežnika oprezno stopil iz vagona. V glavi se mi je vrtilo, moral sem se prijeti za ograjo. Tedajci je vstal iz množice jasen in vriskajoč glas. Pogledal sem: visoka, vitka ženska postava si utira pot k meni. Dve mehki lehti se mi ovijeta okoli vratu, potok solz in poljubov se razlije po mojem obrazu.

Moje mrtve ude je vroče izpreletelo. Srce mi je utripalo do vratu, dvignil sem glavo.

— — — Vsi potniki spalnega voza so bili mrtvi. Moj dvojnik — — — če bi hotel, sem zdaj — sem lord Torey.

Kri mi je zavrela v glavo. Živci so se mi bolešno napeli. Kaj — kaj bo zdaj? Pogledal sem deklico, bila je prelestna, sinjeoka, visoka, ponosna. Nisem mogel izustiti besedice.

Tedaj se je dekcle obrnito k belolasi dami, ki se je bližala z razprostrtimi rokami.

Zdaj se mora odločiti. Ali ostanem siromašni, v vsakdanjosti se boreči malomeščan, ali pa se povzpnem v višine, kjer zapoveduje gospoda življenja. Zveneče ime, denar, oblast, to dekcle, vse to moje, v dosegu mojih rok... In nemara sploh ne smem resnice povedati, nemara bi ju umorila, saj jima je ta laž življenje — a meni pot navzgor.

„Prekrasno!“ je venomer ponavljajal. „Prekrasno! Ta sličnost! Celo najini obleki sta druga drugi enaki.“

Zaprl sem oči. Čutil sem fine, mehke roke stare dame na mojih licih, čul njeno ihtenje:

„Otrok moj — Bog — otrok moj!“

Mrzel pot mi je stopil na čelo. Da — moj je svet, da — toda moja mati — komu poreče zdaj: Otrok moj! — Fiina, mehka roka me ljubkuje, toda ona stara, trda, žuljava roka, ki me je gladila — — — Tale tu je odlična, tuja gospa. Moja mati? — — — ona je stara, od dela onemogla kmetica. —

Ponos prostaka je vstal v meni. Vsa ljubezen, vse hrepenenje je zletelo v vasico ob Tisi, k njej, k materi. — Dvignil sem glavo. In tiho, prizanesljivo in sočutno, a z vročim ponosom v srcu sem rekel:

„Gospa, ne ustrašite se — nisem pravi...“

Nekaterim ljudem je ljubša brca lakastega škornja kakor stisk žuljave roke.

Najstrašnejši trenutek mojega življenja

Prispevki iz vrst naših čitateljev*

(Ponatis v celoti ali v izvlečkih dovoljen samo s popolno navedbo vira)

1

V bolnici

Ostro in neizbrisno se je v mojo dušo zarisal prizor, ki me danes ne navdaja z nič manjšo grozo kakor tedaj, ko sem mu morala biti priča. Življenje piše morda še mnogo strašnejše drame, toda meni je bilo tisto doživetje trenutek tolike groze, kakor ga nisem nikoli več doživela. Še zdaj mi vstaja pred očmi, strašen in jasen kakor takrat.

Ležala sem v bolnici. Ravno sem se bila zbudila iz omedlevice, ko sta prinesli dve strežnici na nosilnici človeško telo. Telo v samih obvezah: nič ni pričalo, da še bije pod njimi srce. In vendar je žarela iz povezanega obraza dvojica oči, ki so govorile, prosile in jokale hkrati. O, te oči, še zdaj jih vidim! Sirota — bila je ženska — je strašno trpela; njene ustnice so se zdaj pa zdaj v krču stisnile, da je slednja kapljica krvi izginila z njenih že itak brezbarvnih lic. A v teh očeh je bila še druga bol, še hujša od telesne, še neizmernejša, čutila sem to bol. Ne, tej grozi, temu obupu ni izvor samo telesna bolečina!

V teh žarečih očeh je bilo umrlo upanje v življenje.

Komaj slišno so se odprla vrata. Opazovala sem bolnico. Ustnice so ji drhtele, zaprla je oči, morda zato, da ne bi oni, ki je prišel, videl njenih solz.

Pozneje mi je usmiljenka povedala. Nesrečnica je žrtev gora. Strmoglavila je na Severni Triglavski steni, darovala svoje mlado življenje planinam — šele v drugem mesecu srečnega zakona.

Njen mož sedi zraven nje. Tolikokrat sem se že obrnila stran, da ne bi videla teh mladih, trpečih bitij, ki se, tako malo časa združeni v sreči, poslavljata za zmerom. Njegovega obraza ni moči popisati. Te nepremične, srepo strmeče oči, ki ne morejo verjeti, ne morejo razumeti, kako je mogoče, da to bitje, ki bi zanj dal življenje — da to bitje, včeraj še sveže in polno življenja, danes umira pred njegovimi očmi. O, te oči, te strašne, brezizrazne oči, ki ne vidijo drugega kakor blede obličje med blazinami! Od časa do časa prime njeno šibko roko, ki je kakor iz voska, in si jo pritiska na razbeljeno lice. A samo za trenutek. Kakor pekoča žerjavica ga žge ta ledena roka na obrazu. Zdajci vstane, se opoteče — joj, te oči, te blazne oči!

„Zblaznel je,“ sem hotela zavpiti: tisti mah pa je nekaj izpreletelo njegov obraz, kakor če solnce za trenutek posije izza oblakov. Odeja na njeni postelji se je rahlo dvignila in padla. Še živi!

Hotela sem se obrniti stran. Ne, nimam pravice gledati... Vendar se nisem mogla premagati. Ozrla

sem se. Nič več nisem videla njegovega obraza. Zaril ga je bil v blazine.

Jokal je...

Čez trenutek je bolnica odprla oči. Moževo čelo se je zjasnilo. Upanje! Vsakemu drugemu bi bila že sama misel na rešitev blaznost, le njemu ne. Upal je — njegov obraz je to razodeval.

Nekaj se je zganilo pod odejo. Bila je roka ponesrečenke, njena nepoškodovana levica. Videla sem neizmerni napor na njenih krčevito stisnjenih ustnih, ko je dvignila roko. Obraz se ji je spačil v nasmeh. Uzrla je bila odsev blaznega upanja na njegovem obrazu. Hotela je nekaj reči, a iz ust se ji je utrgalo nerazumljivo hropenje.

Mož je vstal, nato se je sklonil čisto k njej. In takrat, ko je bilo njegovo upanje že dozorelo v gotovost, prav takrat je spoznal, da je preslepil samega sebe. Hotel je izpustiti njeno roko, a prsti so se ga strahovito oklenili. Moral se je iztrgati iz ledenega objema.

Vstal je, a noge ga niso več nosile. Zgrudil se je na posteljo. O, zakaj je ugasnila prav takrat, ko je v njem zagorela poslednja iskrica upanja!

Spet je bil vstal. Zazrl se je v te brezizrazne, mrtve oči in se pogreznil vanje. Kakor bi ga bila nevidna sila vlekla k njim. Naposled je bil tako blizu njih, da se je dotaknil mrzlega lica. Dvignil je mrtvi glavo in se še enkrat topo in široko zazrl vanjo. Potlej jo je mahoma izpustil. Nato pa... o, Bog... nato je pretresel bolniško sobo tako presunljiv, tako nečloveški glas, da je vsem oledenela kri v žilah. Ta nečloveški krik obupanca, ta glas, ki se je utrgal iz suhega, hripavega grla... to je bil grohot od bolečine zblaznega človeka!

In ta človek se je smejal, smejal in v njegovem smehu je bil jok in obup in blaznost... blaznost!

Zblaznel je...

In kadarkoli se spomnim tega smeha, me strese groza.

Marica V.

Vse one naše čitatelje, ki se še niste odzvali našemu vabilu na sodelovanje pri natečaju

„NAJSTRASNEJSI TRENUTEK MOJEGA ŽIVLJENJA“, ponovno vabimo in prosimo, da stopite v krog naših sotrudnikov. Naj se nihče ne ustraši misli: Bog ve, ali bi znal tako napisati, da bi bilo godno za objavo. Tudi poklicni novinarji in pisatelji ne vedo vsega in dostikrat ustrelje nemajhne kozle. Mi rade volje vsakomur popravimo in preuredimo slog in tudi jezik; glavno je le, da je prispevek splošno zanimiv. Podvizajte se in ne odlašajte. Naj nihče ne izostane! Rokopis pošljite na uredništvo „Romana“, Ljubljana, Breg 10.

* Pod tem zaglavjem priobčeni spisi tekmujejo za nagrade, ki jih je razpisal tednik „Roman“ v natečaju „Najstrašnejši trenutek mojega življenja“. Podrobnosti gl. v 6. števu „Romana“ dne 8. febr. 1930.

KONZULOVA SKRIVNOST

Kriminalni roman

Napisal H. Hilgendorff

Prejšnja vsebina:

Neslišno sem se splazil v hišo konzula Traerja. Čudak je ta človek; zakaj pošlje zvečer služinčad domov? Kakšna mračna skrivnost obdaja njegovo življenje? Zdajci me oblije svetloba: od kod se je neki vzel konzul? V njegovi roki se blesti revolver. „Roke kvišku! Tako — dokončajte svoje delo; pet minut vam dam časa!“ Storjeno je. „Vzemite kaseto, nagrada za vaš trud.“ Čudno: nagrada vlomilcu? „Še malenkost!“ Potegne me na hodnik. „Človeka, ki je za temi vrati, morate spraviti s sveta!“ Vstopim: tema. Prižgem svetiljko. Tam... tam na postelji... mlado, lepo dekle. Stopim korak naprej. Dekle se zbudi in že ima v roki drobno pištolo. Strel! Tema! Zvenket razbitega stekla. Ali sem še živ? Da, še več: neranjen. Brž, brž, ven iz te hiše!

Na ladji Imperia. Mladi tehnik Diener, ki se vozi v Južno Ameriko, pripoveduje o strašnem zločinu: konzula Traerja so snoči na zverinski način umorili. „Naj mu bo Bog milostljiv!“ meni pater James Godfrey. Čuden človek, ta pater. Tako mrzlih oči še nisem videl. — Na ladji se dogajajo neverjetne stvari. Ljudem kradejo dragocenosti tako rekoč izpred nosa. Kdo je skrivnostni tat? Detektiv Young si iz obupa nad nemočjo puli lase.

Tisti večer prestrežem pogovor med kapetanom, detektivom in prvim krmarjem. Zelo zanimiv pogovor. Iskali so tatu in ga odkrili v — meni, v — meni, slikarju Svendrupu! Ko bi vedeli, kaj bi vse lahko našli pri meni! Na deščici za barve, ha, ha... in v skatli za smotke! Tisočake iz konzulove kasete, dragulje igralke Tamave, rubine gospodične Antonijevske, Brestrov demant... Posebna istorija, kako mi je to ukradeno blago prišlo v roke. A čujmo: Young predlaga stražo pred zakladnico — sebe, kapetana, prvega krmarja in... mene! Mene, tatu! Genijalna misel! Zakaj ne?!

Na straži v zakladnici. Kapetan, detektiv in jaz smo ostali v kapetanovi sobi, ki je bila zraven zakladnice, krmarja pa smo poslali v zakladnico. Do treh zjutraj je bilo vse mirno. Takrat pa se pojavi v zakladnici pater. Hotel bi shraniti svoj dragoceni, z rubini posuti križ. Krmar ga spoštljivo pozdravi in hoče odpreti vrata železne blagajne — tisti mah pa zastre lino, skozi katero smo gledali, bela megla. Pater je obesil robec na njo ter nam zakril pogled v zakladnico. Zdajci strašen krik! Planemo na vrata — zaklenjena! Naposled se nam jih vendarle posreči vlomiti. Tam... pater z gumijevko v roki. Young potegne

revolver. Tisti mah nas obda slepeča svetloba: pater je bil vrgel gumijevko na tla in v njej... se je vnela... bliskovna luč! Patra ni nikjer več... izginil je bil, kakor bi se bil vdrl v tla...

Malo ur nato se je zgodilo nekaj docela nepričakovanega. Izprehajal sem se po palubi, ko zavpije neki ženski glas iz okna lazareta: „Stojte!“ Osupel se ozrem in zagledam... gospodično Traerjevo! Tudi ona me je spoznala... spoznala v meni vlomilca tiste usodne noči... „Gospod Young, aretirajte tega človeka — on je morilec konzula Traerja!“

Young me je seveda moral aretirati in zapreti v ladijsko ječo. V njej pa nisem dolgo ostal. Pobegnil sem na zelo premeten način: Preden mi je Kennedy skupno s krmarjem prinesel večerjo, sem se popel na opaž nad vrati in ko sta ona planila k oknu, skočil na tla in skozi vrata, v katerih sem obrnil ključ. Ker pa so slikarja Svendrupa vsi na ladji poznali, sem moral izpremeniti svojo zunanost. Preoblekel sem se v — majorja Mac O'lonnorja, ki je bil ravno prejšnji dan na nepojasnen način izginil.

Iz dnevnika majorja-detektiva:

Danes je bil veliki bojni dan njegovega veličanstva morilca... med drugim je oropal kneginjo Alvenslandovo pod krinko kapetana, a še mnogo lepši je bil komadič, ki ga je zaigral izbranemu občinstvu v točilnici. Predrznost tega Svendrupa presega že vse meje.

Toda prevejanec je dosegel svoj namen. Nemogoče ga je bilo aretirati, zakaj celo ladijskega detektiva je zaplел v svoje mreže. Reči moram, da občudujem Svendrupovo spretnost. Bogme, vražji dečko!...

Do tod zapiski detektiva-majorja! Tak vražji dečko sem mu!?

Pred zrcalom v kabini sem se napravil lepega. Za prihodnje ure sem moral črtati slikarja Axla Svendrupa iz svoje duše in postaviti na njegovo mesto majorja indijske armade. Rdeči majorjevi lasje so se kmalu zasvetili v novi barvi; v ta namen mi je dobro služila stekleničica, s katero si je navadno O'lonnor sam prepariral svoje lase. Tudi brki so se fmenitno prav po vojaško zavihali navzgor. Zdaj le še red v gumbnici in v strumno pozo. Tako, major O'lonnor bi bil gotov!

Potrkal sem na vrata kabine številka 13.

„Naprej!“

„Dobro jutro, gospodična Traerjeva...“

Dama, ki je s cigareto v ustih v spalni obleki sedela za majhno mizico in srebal kavo, je svoje lepe oči uprla vame.

„Mislim sem, da ste mrtvi, major?“

„Vračam se iz pekla, zakaj domislil sem se, da ni viteško ostaviti mlado damo samo in brez varstva!“

„Kar se tiče varstva... je najzanesljivejše tole,“ je odvrnila in pokazala majhen revolver.

„To varstvo vam je zadnjič kaj malo pomagalo,“ sem resno odvrnil.

„Sama vendar ne morem začeti s streljanjem! Pomislite, moj oče...“ Glas se ji je sredi stavka utrgal.

„Tedaj sem vam le potreben, zakaj v tretje ne bo zgrešil, to mi lahko verjamete. Sploh mi je nerazumljivo, kako je mogel tak strelec zgrešiti...“

„Le nekaj centimetrov in bilo bi po meni.“

„On, ki vam dolarski novic izstrelil iz roke!“

„Jaz nisem zanj dolarski novic...“

„Vem, da ne... pač pa milijonsko dolarsko premoženje!“

„Toda zanj šele po moji smrti...“

„Ki jo hočemo prepričati,“ sem rekel toplo in ji stisnil roko. Vse občutenje, ki sva ga imela drug do drugega, je bilo v najinih pogledih. Toda zdaj ni bil čas za sentimentalne pomenke.

„Ali sta se srečala?“

„Da, zaprl me je v vinsko klet.“

„Moj Bog, zakaj le neki... izpregledal je vse!“

„Ne bi rekel, zakaj potem ne bi stal zdajle živ pred vami.“

„Nečesa se vam moram izpovedati,“ je zdajci rekla gospodična Traerjeva.

„Izpovedati...?“

„Da... onega sem dala proti najinemu dogovoru aretirati...“

„Svendrupa?“

„Da, zvečer se niste bili vrnili. Vso noč vas niso našli in tudi zjutraj vas ni bilo še od nikoder... Ko sem zagledala Svendrupa na palubi, sem si mislila: en sovražnik manj... Bilo je neumno... Rešil se je. Govore vsaj, da je pobegnil. Določnega nisem mogla ničesar doznati. Tudi mi rana brani, da bi se količkaj svobodneje kretala...“

„Hudiča... hudiča... to je bilo proti najinemu dogovoru!“

„Oprostite mi,“ me je zaprosila in mi ponudila roko v spravo.

Govorila sva še nekaj o manj pomembnih stvareh, a nato sem se poslovil.

Moral sem dognati, kaj je novega na ladji. V kakšni maski izvoli zdaj „Nekdo“ hoditi po njej?

Zvedel sem, da gre Youngu zelo slabo. Nešteta razburjenja so ga vrgla na posteljo. Pozval je zdravnika. Toda bilo je kakor bi se bilo vse zaklelo.

Ko se je hotel ladijski zdravnik dr. Jeffers odpraviti k detektivu, je izpodrsnil in si zlomil nogo. Take razmere, zdaj pa še brez zdravnika in detektiva — so jadikovali in tožili ljudje. Izgubljeni smo!...

In potlej sem izvedel, da imamo vendarle še enega zdravnika na ladji. Nekega dr. Rifkampa... Vrag vedi... Njegova najnovejša maska?

Naglo sem preudaril: moram se brž odločiti.

Tedaj se mi je porodil načrt. Ladijski zdravnik bolan... in oni si je privzel masko zdravnika... Kako srečno naključje!

Vrnil sem se h gospodični Traerjevi. Dolgo in vnikljivo sem ji govoril. Naposled je pristala na moj načrt, čeprav ni bil zanjo majhna žrtev. V nedolžni skodelici kave izpiti bljuvalo vsakomur ne prija.

„Gospodična Traerjeva, ali se smem povabiti k vam na čašico kave?“ sem naposled vprašal čisto formalno in pokazal na posodje za kavo, ki je še zmerom bilo na mizi.

„Sčveda... Takoj pokličem strežnika, da pripravi še za vas...“ To rekši je stopila k vratom in pozvonila.

Tisti trenutek sem porabil, da sem ji nasul v kavo drobnega praška. Strežnik je prinesel pribor in ona mi je natočila.

Bilo jo je radost pogledati; njene kretnje so bile gracijozone in elastične. Res, bila je prelestna pojava.

„Upajmo, da vam bo teknilo,“ je rekla nato. „Kava sicer ne bo več gorka... ali želite konjak?“

„Hvala, zjutraj ne... Saj dovolite, da se pri vas malce odpočijem od nekoliko naporene maske prijatelja vinske kapljice majorja O'lonnorja...“

Nasmehnila sva se drug drugemu in ona je nastavila čašico na usta.

A tedaj se ji je izvil krik iz ust in roke so ji zakrillile. V strašnih krčih je zahropila in zdelo se mi je, da se bo vsak trenutek zgrudila mrtva na tla.

„Zastrupil me je... iz... izgubljena... sem!“

Položil sem jo na posteljo in pozvonil.

Prikazal se je strežnik.

„Za Boga... pokličite dr. Jeffersa... Gospodična Traerjeva je otrovana... Umre mi v rokah...“

Strežnik me je z grozo v očeh pogledal.

„Dr. Jeffers... Dr. Jeffers... je sam bolan... zlomil si je nogo.“

„Človek, pomoč, dokler še ni prepozno... Ali ne vidite, da umira...“

Strašno hropenje je prihajalo iz bolničnih ust.

„A koga naj pokličem, koga?“

„Morda je med potniki kak zdravnik... samo brz... brz... povprašajte v salonu... ali med ... svojimi tovariši...“

„Vse storim, kar mi bo mogoče...“ je vzkliknil strežnik in stekel.

Nasul sem praška še v drugo čašico in jo položil zraven njene postelje. Voda se je lahko mlečno pobarvala.

Minilo je bilo le nekaj minut, ko se je v kabini pojavil kapetan. Bil je mrliško bled in opazil sem, da je njegov obraz močno upadel, od kar sem ga poslednjič videl.

„Ta voznja bo še moja smrt...“ je zaječal. Stopil je k bolnici, ki se je še zmerom premetavala v strašnih krčih.

„Vaša ladja je ladja morilcev, kapetan,“ sem rekel, „in vrhu tega smo zdaj še brez zdravnika.“

Kapetan si je otrl znoj s čela.

„Treba bi ji bilo dati kako bljuvalo...“ je zaječljajal.

„Najprej moramo najti kakega zdravnika...“

„Strežnik ga išče...“

Zdajci so se odprla vrata in pojavil se je strežnik z nekim gospodom.

„Pripeljal sem vam zdravnika, gospoda dr. Rifkampa...“

Visoki, tršati možak se je nekoliko nerodno priklonil pred menoj in se takoj obrnil k bolnici. Bil je plavolas, nad ustnicami je imel

majhne angleško pristrižene brke. Bil je tipični okorni podeželski zdravnik.

„Gotovo kak potnik tretjega razreda... do danes ga še nisem videl...“ mi je šepnil kapetan.

Kaj nam to mar — potrebovali smo samo njegove umetnosti.

„Zastrupljenje, gospod doktor,“ sem rekel in stopil k bolnici. Pokazal sem na kozarec, ki je bil zraven postelje. Vzel ga je v roke in povohal.

„Strup?... Nikakega duha nima...“

„A vem, da je strašen strup... poznam ga...“ sem odvrnil. „Smrt lahko nastopi v nekaj minutah, če ji ne daste učinkovitega bljuvala.“

Tisti trenutek je prišel strežnik in prinesel bljuvalo. Vsul ga je v drugo čašo.

„Evo vam bljuvala, gospod doktor!“

Toda on ni vzel čaše, ki sem jo bil pravkar postavil zraven njega in v kateri je bilo bljuvalo, nego je vzel prvo čašo, v katero sem bil prej vsul beli prašek. Sicer je res, oba kozarca sta bila drug drugemu podobna kakor jajce jajcu, da ju je bilo le prelahko zamenjati. V obeh je bila mlečnato bela tekočina. A vžlic temu sem vedel, da je n a m e n o m a vzel kozarec z dozdevnim strupom.

Vedel sem tako gotovo, da sem potegnil revolver in ga nameril na sence zdravnika, ki se je sklonil nad posteljo....

„Zdaj sem vam dokazal poskus umora, gospod konzul!“ sem rekel počasi in s podarkom.

Nastopil je bil trenutek ravnanja.

Planil je pokonci, toda moj revolver se je prav tako sunkoma dvignil.

„Konzul Traer, ali, če vam je ljubše, pater James Godefroy, vaše igre je konec... konec za vselej... Bila je lepa igra in le redko sem imel proti vam adute v rokah, toda to pot je moj as adut nad vsemi vašimi kvartami... Veste, da vas poznam do obisti in zato smete z vso zanesljivostjo računati s tem, da vas brez pomišljanja ustrelim, če mi ne predaste rok...“

Še nikoli me ni zadel tako sovražen pogled, še nikoli nisem videl obraza, ki bi bil tako spačen od togote kakor njegov, a zavedam se tudi, da ni še nihče videl v mojem obrazu odločnejše volje za ubijanje kakor tisti trenutek.

Ustrelil bi bil to golazen, ne da bi bil trenil z očmi, če bi se bil le količkaj poskusil upreti.

To je čital v svojih očeh.

Odgovoril ni besedice in se je mirno dal zvezati.

Kapetan je nemo pogledal zdaj mene zdaj njega.

„Kapetan, to je mož, ki vam je prizadejal vse skrbi te zadnje dni...“ Snel sem zvezanemu jetniku plavo lasuljo in mu odtrgal mušico pod nosom. „Če bi mu zdaj mogli nadejati še dolgo suknjo, bi imeli pred seboj patra Jamesa Godefroya... Porečete, da mu je podoben in spet ne?... Ta odgovor sem pričakoval, pretvorbe tega moža so v izpremenjivosti izraza njegovega obraza in ta trenutek se bo pač varoval, da bi si privzel prešnjo krinko...“

„Nisem strahopetec...“ je tisti trenutek izpregovoril zvezani jetnik, in mož, ki nas je takrat pogledal, je bil v resnici pater.

„Pater!“ je zdaj zaječal kapetan in se z neprikrito grozo zastrmel v izpremenjeni obraz.

„Še dvajset drugih mask si ume nadeti... vse so enako dovršene in presenečljive... On je genij... na žalost genij brez srca, zakaj glavni namen njegovih poslednjih tednov je bil, da umori svojo krušno hčerko...“

„Krušno hčerko?“

„Da, kapetane, bolnica tamle je gospodična Andersonova, imenovana Traerjeva, njegova krušna hči. Jaz sem si izmislil zvijačo z zastrupljenjem... bodite brez skrbi, čez eno uro ji bo spet dobro, svoj namen sem dosegel, morilec je šel v past...“

„V past?“

„Da, v past, ki sem mu jo namenoma nastavil!“

„In ona... ona ni zastrupljena?“

„Bog obvaruj, strupa ni pila. To, kar vidite v čaši, je prav tako bljuvalo kakor prašek, ki sem ga ji natresel v kavo. Takisto sem tudi jaz poskrbel za dve enaki čaši... hotel sem mu zastrupitev nekoliko olajšati...“

„Komu?...“

„Konzulu odnosno zdravniku dr. Rifkampu... On ji namreč iz opreznosti ni dal bljuvala, nego ji je ponudil prvo čašo, o kateri je domneval, da je v njej strup... Če bi prišlo na dan, bi bilo pač samo nesrečna, a razum-

ljiva pomota, vrhu tega bi nanaglooma spet izginil, a mi bi lahko gledali za njim...“

„A zakaj vse to?... Se zmerom ne razumem...“

„Kakor sem vam že povedal, je bil konzulu Traerju že tedne pred očmi samo en smoter... umor njegove krušne hčerke. Že večkrat je bil poskusil, toda vselej se mu je izjalovilo. Prvi poskus se je zgodil v njegovi vili — o tem pozneje — drugi poskus je napravil na ladji. Kakor gotovo še pomnite, je bila gospodična Traerjeva v svoji kajuti obstreljena. Krogla ni izvirala od nikogar drugega kakor od konzula. Toda on, ki je sicer najboljši strelec, kar jih poznam, je zgrešil svoj cilj... Morda mu je roka zatrepetala; v zlic vsemu je nekaj posebnega, streljati na deklice, ki se ne more braniti, in ki je povrh še njegova hči... Temu drugemu poskusu bi bil zanesljivo sledil še tretji in četrti, dokler ne bi bil dosegel svojega namena. Tedaj mi je prišla dobra misel. Zame je bilo na dlani, da je konzul imel med ladijsko posadko ljudi, ki so mu pomagali. Pred vsem mu je moral eden izmed strežnikov stalno poročati o gospodični Traerjevi. Kakor vidite, me ta domneva ni varala. Komaj sem dal razglasiti, da je gospodična Traerjeva zastrupljena, je o tem že zvedel po svojem zaupniku. In nič drugega kakor to sem nameraval. Vse drugo so bila psihološka razmotrivanja. Kaj bi storil konzul na to vest?“

Nič mu ni moglo iti bolj v račune kakor takale zastrupitev. To bi ga rešilo vseh nadaljnjih skrbi in dosegel bi bil svoj namen. Toda kaj potem, če zastrupitev ne bi bila smrtna ali če bi njegovo žrtev rešili? To je bilo treba na vsak način preprečiti. Dr. Jeffers je bil bolan in iskali so drugega zdravnika. Tako je dobil življenje zastrupljene deklice v svoje roke. Seveda je bilo mnogo okolnosti, ki so mi pomagale. Past, ki sem jo nastavil, je bila odvisna od mnogih ‚če‘ in ‚ampak‘, a naposled sem le dosegel svoj namen.“

„A zakaj vse to?“

Konzulova skrivnost se razkriva in presenečenje se vrsti za presenečenjem. A največje presenečenje Vam je še skrito in stavimo kaj, da ga ne pogodite. Pazite in ne prezrite! Razodenemo Vam ga na tem mestu čez štirinajst dni!

Dan Bergman:

Povišanje plače

Knjigovodja Franz Müller pri tvrdki Blum & Co. se je nekega dne zbudil s strašnim mačkom. Hotel se je dvigniti z blazine, da si natoči kozarec vode. Toda glava mu je težko pala nazaj kakor kak meteor.

Franz Müller se je hotel iznova lotiti težkega posla, v tem pa je stopila v sobo gospodinja.

„Zdaj se pa le podvizajte, gospod Müller, drugače še zamudite. Pol devetih je že.“

„Gospa draga — ne morem!“ je zajechal Franz Müller. „Vso noč sem bil tako strašno bolan!“

„Ze spet želodec?“ je sočutno vprašala gospodinja.

„Stopite čez ulico v kavarno in telefonirajte v pisarno in recite... in recite...“

„Da ste dobili hudo špansko!“ je dopolnila gospodinja.

„Zaradi mene,“ je odvrnil gospod Müller, se obrnil v zid in zaspal.

Gospodinja je telefonirala.

„Čudno, kolikokrat je dobri Müller bolan,“ je rekel šef, gospod Blum, sam pri sebi. „Ta človek se menda ne bo postaral... vsaj pri meni ne!“ je dodal.

Franz Müller pa se je spet zbudil okoli tretje ure popoldne in se je počutil razmeroma brez bolečin; le strasno poželenje ga je imelo po slaniku in kislih kumaricah.

Uro kasneje se je tiho in oprezno splazil v svojo stalno gostilno, kjer je v družbi dobrega prijatelja kmalu popolnoma okreval.

„Ko bi malo stopil k Müllerju in pogledal, kako mu je kaj,“ si je premeteno dejal gospod Blum, ko je zvečer o pol osmih odšel iz pisarne.

In se je odpeljal v Müllerjevo stanovanje in gospodinja mu je odklenila, ker se je izdal za dobrega prijatelja bolnega mladega moža. Toda gnezdo je bilo prazno.

„Nemara je šel v lekarno,“ je rekel gospod Blum s finim posmehom. „Malo bi počakal nanj.“

In gospod Blum je čakal. Čakal uro, dve, čakal tri ure. In postal prilično truden. Toda bil je trdovraten.

„Domov se vendar mora vrniti,“ si je mislil.

Nerad bi se bil namreč odrekel učinkovitemu prizoru, kadar bi knjigovodja Franz Müller odprl vrata in se srečal s šefovimi očmi, strogimi, strašnimi, neizprosnimi. Toda Franza Müllerja ni bilo in njegov šef je postal čedalje trudnejši. Zleknil se je na Müllerjev divan, njegove neizprosne oči so se zaprle in kmalu je globoko zaspal.

Naposled se je Franz Müller vrnil. Svetiljka je seveda še gorela in pri njenem svitu je prepoznal svojega šefa. Izprva je mislil, da vidi strahove. Toda ko se je za poskušnjo vsedel na trdi klobuk gospoda Bluma, je spoznal, da to ni samo domišljija. Potlej ga je prešinila misel, da bi morda bilo dobro šefa ubiti. Toda to mu ni bilo prijetno; Ves obupan je sedel na stol zraven divana in mrko pogledal svojega šefa, dokler ni tudi sam zlezal vase na stolu in jel smrčati za stavo s svojim šefom.

Tako ju je našla gospodinja, ko je drugo jutro stopila v sobo. Od presenečenja je tlesnila z rokami, da sta se ona zbudila.

„Kaj poreče moja žena?“ je prestrašen viknil gospod Blum.

„To bi tudi jaz rad vedel!“ je odvrnil njegov knjigovodja. „Če ji poveste, kako je bilo, vam gotovo ne bo verjela.“

„Bolni ste, gospod Müller, razumete, bolni na smrt!“ je rekel šef. „In jaz sem vso noč sedel ob vaši postelji. Velja?“

„Zakaj ne, toda take požrtvovalne ljubezni človek ne izkazuje ubogemu nameščencu s petnajst sto dinarji plače,“ je menil Franz Müller.

„Povišam vam jo za dve sto dinarjev na mesec. Ali zdaj velja?“

Udarila sta v roke. In gospod Blum je šel iz sobe poln nemira zaradi sprejema, ki ga je čakal doma, in gospod knjigovodja Franz Müller se je slekel in legel v posteljo in kmalu zaspal spanje pravičnega na novi plačilni stopnji.

Bojevnica za ženske pravice stoji na govorniškem odru in vrže v napeto prisluškujoče občinstvo: „Kje bi bili danes možje, če ne bi bilo žensk?“ Globoka tišina. „Še enkrat vprašam!“ Tedaj odgovori miren glas čisto zadaj v dvorani: „V raj!“ Bojevnica za ženske pravice: „Pa so vendar tudi dobre ženske na svetu!“ Isti glas: „Res! — — — na pokopališču!“

PISANE ZGODBICE

Ko je angleški kralj Jurij še študiral, je časih zašel v denarne neprilike. Pri neki taki priliki je napisal svoji babici kraljici Viktoriji pismo, v katerem jo je prosil, naj mu pošlje kako 'podporo'. Kraljica pa mu je lastnoročno odpisala, da mu njegove želje ne more izpolniti. Toda mladi princ si je znal pomagati. Nesel je babično pismo k znanemu starinarju, ki je kupčeval z avtogrami in rokopisi slovečih ljudi, in mu ga prodal za petdeset funtov. Seveda je ta kupčija prišla tudi kraljici na uho in od takrat je vsa svoja pisma bodočemu prestolonasledniku poslala po svojem komorniku samo na 'prečitanje'; ko je princ pismo prebral, ga je moral vrniti komorniku.

Iz dobe nemške inflacije. V neki restavraciji naroči gost natakarju: „Prinesite mi toliko jedi na mizo, kolikor je dobim za dolar.“ Natakar se spoštljivo prikloni pred plačila zmožnim gostom in jame prinašati na mizo: juho, ribo, pečenko, perutnino, kompot, desert, sir, kavo. Nasičen se gost nasloni nazaj in si zapali cigareto. Zdajci jame natakar iznova donašati na mizo in sicer iste jedi kakor prvič. Začuden vpraša gost: „Za Boga, kaj pa to pomeni? Saj sem vendar že pojedel!“ „Vem,“ skomigne plačilni, „toda dolar je med tem spet poskočil!“

Nadvojvoda Rainer in župan. — Stari nadvojvoda Rainer je inkognito potoval v Karlove Vari. Malo pred češko postajo je neki vlak skočil s tira in brzovlak je moral dve uri čakati v neznatnem češkem gnezdecu. Ljudje so nadvojvodo spoznali in čez pol ure se je že pojavil na peronu župan z vsemi občinskimi svetovalci, da pozdravijo cesarsko visokost. Nič ni pomagalo, Rainer je hočeš nočeš moral sprejeti poklonitveno deputacijo. Toda o čem naj govori s temi ljudmi iz češkega mesteca, čigar imena ni videl še na nobenem zemljevidu?

„Nu, gospod župan, kako ste kaj zadovoljni s klimo?“ „O, prosim lepo, Klime pa nimamo več. Preveč je pil, pa smo ga odpustili. Zdaj imamo Novaka.“

Nadvojvoda poskusi s prvim svetovalcem. „Kakšen referat imate, gospod svetnik?“ „Čisto nove, cesarska visokost, najmodernejše angleške, na vodo.“ Nakar je nadvojvoda Rainer utihnil.

Ameriška filmska zvezda se odpravi na oddih v Evropo. Ko se ladja že približuje pristanišču, predlože zvezdi polo, ki jo mora vsak potnik izpolniti. Na teh polah je toliko vprašanj in indiskretnosti, da človek ne ve, kam bi z njimi. Zvezda čita, zmiguje z glavo in izpolnjuje. Dokler ne pride do poslednje točke, najdiskretnejše, najdelikatnejše: „Stan? 1. samec (samica), 2. oženjen (omogućena), 3. ovdovel(a), 4. ločen(a)?“

Igralki se ustavi pero. Zagleda se pred se, pomisli, se bori sama s seboj, nato pa zapiše: „Vse.“

„Dovolite, mister Shaw,“ je v družbi nekdo nagovoril slovitega irskega pisca. „Povedal bi vam zelo zanimivo zgodbo.“ In je začel govoriti in je govoril in pripovedoval; govoril tri minute, pet minut, brez pike in vejice — a konca ni bilo videti še nikjer.

Shaw je mirno sedel in molčal.

Naposled se je oni vendarle začudil, zakaj Shaw tako vdano molči.

„Menda vas vendar ne dolgočasim?“ je vprašal malce užaljen.

„O, nikakor ne. Saj ste gotovo že sami opazili, da že davno nič več ne poslušam.“

Goethe je bil v Frankfurtu povabljen v odlično družbo. Drugo jutro ga vpraša znanec: „Nu, gospod svetnik, kako ste se snoči zabavali?“ Pesnik: „Da ni bilo mene, bi se bil zelo dolgočasil!“

Kuhinja in dom

Čokoladni krapiči

Potrebščine: 20 dkg moke, 15 dkg sladkorja, 8 dkg surovega masla, 4 dkg kakaoa, ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, 1 zavojček Dr. Oetker-jevega vanilinovega sladkorja, nekaj cimetrovih klinčkov, 2 žlici mleka in 2 jajci.

Priprava: Surovo maslo, sladkor, 1 jajce in 1 rumenjaka, kakao, vanilinov sladkor, moko, pecilni prašek, cimetrove klinčke in mleko pomešaj v testo, izreži krapiče, pomaži jih z jajcem in obloži jih z mandlji; nato jih peci počasi.

„Morska bolezen, gospod? Ali vam lahko kaj pomagam?“ vpraša mornar potnika, ki se sklanja čez ograjo in daruje morskemu bogu. „Lahko mi pomagate; lepo pozdravite gospoda višjega inženjerja in ga vprašajte, ali je kaj upanja, da bodo kmalu kotli eksplodirali.“

„Vi bi se tedaj radi odvadili pijanosti. Ali ste navaden pijanec ali kvartalni?“ „Kvartalni, gospod doktor!“ „In kdaj vas zagradi, vsak teden, mesec ali...“ „Povprečno vsakih dvajset minut!“

„Zbiram za siromake — gotovo ne veste, kam bi s starimi oblekami!“ „O, pač, vsak večer jih skrbno obesim čez stol pred posteljo in jih zjutraj oblečem.“

„Kaj je prav za prav najhujša kazen za dvoženstvo, gospod doktor?“ „Dve tašči!“

Hodila sta z roko v roki ob morski obali, s srcem prepolnim blazne ljubezni, ki je bila tako globoka in brezmejna kakor morje samo. Vsa priroda je bila z njima, čeprav bi jima bila mesečina prijetnejša od pripekajočega opoldanskega solnca; zakaj naj sta se obrnila kamorkoli, povsodi so se vanju upirali zvedavi pogledi. Končno sta vendarle odkrila skalo in za njo globel. „Francelj, ali je kaj slajšega od ljubezni?“ je rekla ona, ko sta sedla za gosto grmovje na kamen. Naslonila je glavo na njegovo ramo, on ji je pogledal globoko v oči — prijela ga je pravcata omotica. „Ne, ljubica, ničesar ne poznam, kar bi bilo le od daleč tako sladko kakor ljubezen!“ Glas iz grmovja: „Osel, ali še nisi jedel saharina?“

Iz poročila vaškega župana: „V toku leta je umrlo deset oseb. Samomorilec naravne smrti, devet pa jih je bilo v zdravniški oskrbi.“

„Ne vem, ali naj svojo dramo imenujem žaloigro ali veseloigro?“ „Kako se pa konča?“ „S poroko!“ „Nu, potem je seveda žaloigra!“

Oddam čedno, udobno sobo za študenta medicine. Kopel, telefon, centralna kurjava, antena in mrličji v hiši.

Mesarica: „Janez, prinesi za gospoda doktorja jezik, zdrobi gospe svētnici kosti in stehtaj njen prašičji trebuh!“

Pesnik (ponosno): „Uredništvo mi še nikoli ni vrnilo rokopisov!“ „Svetujem vam, da priložite znamke!“

„Ježeš, gospod župnik, moj mož je umrl!“ „Kaj niste poklicali zdravnika?“ „Ne, umrl je kar sam od sebe!“

V kavarni sedita dva gospoda. Godba se že poslavlja. Tedaj reče prvi: „Ali si že plačal?“ „Ne, in ti?“ „Tudi ne!“ „Česa pa potem še čakava!“

„Ali veste, da segajo moji predniki nazaj do kralja Matjaža?“ „To ni še nič — takrat so moji predniki že izumrli!“

„Gospod zdravnik, razen glavobola mi prav za prav nič ne manjka. Tek imam kakor volk, delam kakor konj, zvečer sem truden ko pes, a ponoči spim kakor polh!“ „Hm, potem bi pa morali prav za prav k živinozdravniku!“

Moric spremlja svojo ženo v Marijanske Lazni. Sedi v kotu kupeja in računa: „Danes ima sto kil, vsakič kadar jo pošljem v Marijanske Lazni, izgubi dete kil — torej je bom rešen v devetih mesecih!“

Gospodinje!

zahtevajte povsod izrecno našo

Kolinsko cikorijo!

KAZ OBETA KINO

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

KOZAŠKA PESEM. Zvočni film, v katerem sodeluje pevski zbor *donskih kozakov*. V glavni vlogi *Hans Adalb. Schlettov*. — **RIO RITA.** Najlepši zvočni vefilm sveta. Ziegfeldova opereta, v glavni vlogi *Bebe Danielsova*.

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Telefon 27-30

V **STAREM GNEZDU.** Po znanem romanu H. Sudermanna „*Frau Sorge*“. V gl. vlogah *Mary Carr*. — **BURNA NOČ.** Ljubavna drama iz dobe svetovne vojne. V gl. vlogi *Norma Talmadgeova*.

KINO IDEAL

Tom Mix v senzacionalni pustolovščini *NI MILOSTI*. — Ufa velešala z znamenito *Lene Riefenstahl* in *Luisom Trenkerjem* **KRALJICA GORA**.

MR. BAHOVEC

„**PLANINKA**“ zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izborno pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napanjanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana

ter stane zavojček 20 Din

13

Pariške skrivnosti

Sentimentalno - senzacijski roman

znamenitega francoskega pisatelja

EVGENA SUEJA

opisuje življenje vlemesta z vso bedo in sijajem. Knjiga ima **300 strani** in velja samo **Din 15.**

Samo pismena naročila sprejema

UPRAVA „ROMANA“, LJUBLJANA, BREG 10

Priporočamo modni salon

Alojzij Lombard

za gospode in dame

Ljubljana, VII., Celovška c. 53

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek

Dr. Oetker-jev vanilinov prašek

Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipeña močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,

pudinge in spenjeno smetano,

kakao in čaj,

šartlje, torte in pecivo,

jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinoevega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljih, finih in najfinejših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.